

HZ. PEYGAMBER VE GÜVEN TOPLUMU

- “İman” kelimesi; “emn” kökünden türemiştir. “*her türlü korkunun gitmesi ve nefsin huzur bulması*” manasına gelir.
- Allah’ın en güzel isimlerinden birisi de “el-Mü’mîn” olup; “*tasdik eden, emin kılan ve güven veren*” anlamına gelir. İman güven verir.
- Yüce Rabbimiz, kullarından her türlü şüphe ve tereddütleri kaldıran, korku içinde olanlara güven ve emniyet verendir. O’na inanmak ve güvenmek ise yegâne güven kaynağından beslenmektir.
- **Mümin:** Varoluş gayesini bilmekle kendisini güvende hissettiği gibi, aynı şekilde çevresindeki varlıklara da güven telkin eden kimsedir.

- Peygamber Efendimiz Mü'mini şöyle tanımlamıştır:

• والمؤمن من أَمِنَهُ الناس على دماءهم وأموالهم المسلم من سلم المسلمون من لسانه ويده

- «*Müslüman, diğer Müslümanların elinden ve dilinden güvende olduğu kimsedir. Mümin de insanların canları ve mallarının güvende olduğu kişidir.*»¹

¹ Tirmizî, İmân, 12

- Bugün, müminler arasında meydana gelen fitne ve tefrikanın dâhili ve harici olmak üzere başlıca iki sebebi vardır.
- **1. İnsanın yaratılış amacını gerçekleştirme hususunda aksaklıklar göstermesi:**
 - Bu alanda
 - a) Adalet,
 - b) Eşitlik,
 - c) Özgürlük,
 - d) Dürüstlük gibi erdemleri görmezden gelmektedir.

- **2. İslam Toplumu Üzerinde Oluşturulmak İstenen Mühendislik Faaliyetleri:**
- Güven, fitri bir duygudur. Mümin, güvenilen ve güven verendir. Çift taraflı anlamı bakımından bireysel ve toplumsal boyutu olan bir duygudur.
- Güvenin sözlük anlamı: korku, çekinme, kuşku duymadan inanma ve bağlanma duygusudur. İtimattır.
- İnsanın daima güven arayışı fitri bir meseledir. Son derece güvenli olan ana rahminden dünyaya gözlerini açan insan ilk güvenli alan olarak ana kucağını bulur.
- Ebeveynin doğal olarak sağladığı güven ortamı belli bir süre sonra yerini yakın çevresine devreder. Etkileşim içinde olduğu sosyal çevre ile sürekli güven ortamı arayışı devam eder. Çocukluk safhasında edindiği güven ya da güvensizlik duygusu Allaha inancını belirler.

- **Fitne Tarih Boyunca Müslümanların İmtihanı Olmuştur:**
- Rasulullah'ın Medine'sinde Müslümanlar, birlik ve beraberliği yok etmeye, huzur ve asayışı ortadan kaldırmaya yönelik her girişimi fitne olarak değerlendirmişlerdir.
- Nifak hareketlerinin odağı hâline gelen Mescid-i Dırar'ın yıkılması bundandır.
- **Fitne Savaştan Beterdir:**
- Fitne, hem şiddet üretmekte hem de gönüllerin parçalanması ile birliğin bozulmasına sebep olmaktadır.
- İslam âlemini saran kötülükler, İslam'ın güzelliklerini maalesef gölgede bırakmaktadır.
- Yanlış "dinî akımlar" ve "dini istismar" eden hareketler cinayetten beter zararlar vermektedir.

Güven Ortamının Temel Gıdası Doğruluktur:

- **1. Doğrularla Beraber Olmak:**

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ .

- (Tevbe,9/119) "*Ey inananlar! Allahtan sakının ve doğrularla beraber olun*"
- Ayette geçen: "اتَّقُوا اللَّهَ" emri bize; iki şey söylemektedir:
 - a. Dünyada ve ahirette insana zarar verebilecek olan her türlü günah, kötülük ve zulüm olan söz, fiil ve davranışları terk etmeyi emreder.
 - b. Allah'ın rızası, sevgi ve merhametini kaybetmemek ve O'nun azabından sakınmak için tedbir almamızı emretmektedir.

• وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

- Bu emir ise bizlerden; düşünce, söz ve davranışlarda doğru olmamızın yeterli olmadığını, ayrıca dürüst ve iyi insanlarla birlikte olmamızı, iyilerle doğrularla oturup kalkmamızı, onlarla hemhal olmamızı, yalandan, sahtekârlıktan uzak durmamızı, kötü ve yalancı insanlarla birlikte olmamamızı istemektedir.

• وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

- Enam, 6/68: "*Âyetlerimiz hakkında dedikoduya dalanları gördüğün vakit başka bir söze dalıncaya kadar onlardan yüz çevir, uzaklaş. Şayet şeytan sana unutturursa hatırladıktan sonra (kalk), o zalimler grubu ile beraber oturma.*"

• وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَاً مِثْلُهُمْ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

- Nisa, 4/140: *"Oysa Allah size Kitapta (Kur'an'da) "Allah'ın âyetlerinin inkar edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğiniz zaman, başka bir söze geçmedikleri müddetçe, onlarla oturmayın, aksi halde siz de onlar gibi olursunuz" diye hüküm indirmiştir. Şüphesiz Allah, münafıkların ve kâfirlerin hepsini cehennemde toplayacaktır."*

- Kıldığımız namazların her rekâtında şöyle dua ediyoruz:

• اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ...

- *Bizi dosdoğru yola ilet! Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna..."*
- Doğru yolun yolcuları şunlardır.

• وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا

- Nisa, 4/69: *"Kim Allah'a ve Peygambere itaat ederse, işte onlar, Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberlerle, siddiklerle, şahitlerle ve iyi kimselerle birliktedirler. Bunlar ne güzel arkadaştır."*

Doğru Sözlü Olmak:

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

- Ahzap, 33/70-71 "*Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin*

• يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

- *Ki böylece Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Rasülüne itaat ederse, muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır."*

- Rasulullah buyurdular ki:

• مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُوْذِ جَارُهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ

- Allah'a ve ahiret gününe iman eden kimse, komşusuna eziyet etmesin. Allah'a ve ahiret gününe iman eden misafirine ikramda bulunsun. Allah'a ve ahiret gününe imân eden kimse, ya hayır söylesin veya sussun.²

² Buhârî, Edeb, 31

- Süfyân b. Abdullah bir gün Peygamberimize gelerek şöyle dedi:

• يَا رَسُولَ اللَّهِ قُلْ لِي فِي الْإِسْلَامِ قَوْلًا لَا أَسْأَلُ عَنْهُ أَحَدًا بَعْدَكَ .

- - Yâ Rasûlallah! Bana İslam'ı öyle tarif et ki, onu artık bir başkasına sorma ihtiyacını duymayayım
- Peygamberimiz, ona şu cevabı verdi:

• قُلْ: آمَنْتُ بِاللَّهِ تَعَالَى ثُمَّ اسْتَقِمَ.

- -Allah'a inandım de, sonra da dosdoğru ol!³

³ Müslim, İman, 62.

- Rasulullah buyurdular ki:

• مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا .

- " Bizi aldatan bizden değildir."⁴

- Rasulullah buyurdular ki:

• لَا إِيْمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ .

- *Emanete riayet etmeyeninin imanı yoktur, ahde vefa göstermeyeninin dini yoktur.*⁵

⁴ Müslim, İman,45

⁵ İbn Hanbel

- Rasulullah buyurdular ki:

• مَا ظَهَرَ الْغُلُولُ فِي قَوْمٍ قَطُّ إِلَّا أُلْقِيَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبُ

- *Ganimete hıyanet edip de kalplerine korku düşmeyen bir toplum yoktur.*

• وَلَا فَشَا الزِّنَا فِي قَوْمٍ قَطُّ إِلَّا كَثُرَ فِيهِمُ الْمَوْتُ

- *Zina yaygınlaştığı halde ölümlerin artmadığı bir toplum yoktur.*

• وَلَا نَقَصَ قَوْمٌ الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِلَّا قُطِعَ عَنْهُمْ الرِّزْقُ

- *Ölçü ve tartıyı eksik yaptıkları halde rızıkları kesilmeyen bir toplum yoktur.*

• وَلَا حَكَمَ قَوْمٌ بَغَيْرِ الْحَقِّ إِلَّا فَشَا فِيهِمُ الدَّمُ

- *Haksız kararlar verildiği halde kan davaları artmayan bir toplum yoktur.*

• وَلَا خَيْرَ قَوْمٍ بِالْعَهْدِ إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْعَدُوَّ .

- *Sözlerinde durmadıkları halde Allah'ın kendilerine düşmanlarını musallat etmediği bir topluluk yoktur.⁶⁶*

⁶⁶ İmam Malik, Muvatta, Cihad, 26.

- Rasulullah buyurdular ki:

• " اٰضْمِنُوْا لِىْ سِتًّا مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اٰضْمِنْ لَكُمْ الْجَنَّةَ:

- *"Bana altı konuda söz veriniz ben de size cenneti kefil olayım:*

• اَصْدُقُّوْا اِذَا حَدَّثْتُمْ،

- *1. Konuştuğunuzda doğru söyleyiniz.*

• وَاَوْفُوْا اِذَا وَعَدْتُمْ،

- *2. Söz verdiğinizde yerine getiriniz.*

• وَاَدُّوْا اِذَا اَوْْتُمِنْتُمْ،

- 3. Size emanet olunduğunda, muhafaza ediniz, (güven duyulduğunda güvene lââyık olunuz.)

• وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ،

- 4. İffetli ve namuslu olunuz, zina etmeyiniz.

• وَغُضُّوا أَبْصَارَكُمْ،

- 5. Bakmaya, görmeye hakkınız olmayan şeylere gözlerinizi kapatınız.

• وَكُفُّوا أَيْدِيَكُمْ "

- 6. Elinizi (haramdan uzak) tutunuz.⁷

⁷ Ahmed, V, 323, s. 39

- "Rasulullah buyurdular ki:

• إِنَّ الصِّدْقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَصْدُقُ، وَيَتَحَرَّى الصِّدْقَ حَتَّى يَكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ صِدِّيقًا، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَكْذِبُ وَيَتَحَرَّى الْكَذِبَ حَتَّى يُكْتَبَ عِنْدَ اللَّهِ كَذَّابًا.

- "Doğruluk insanı birre götürür, birr de cennete götürür. Kişi, doğru söyler ve doğruyu ararsa Allah'ın indinde Sıddık diye kaydedilir. Yalan da kişiyi haddi aşmaya götürür. Haddi aşmak da ateşe götürür. Kişi yalan söyler ve yalanı araştırır da sonunda Allah'ın indinde yalancı diye kaydedilir." ⁸.

⁸ Buharî, Edeb 69

Dürüst Olmak:

. وَيَلِّ لِلْمُطَفِّينَ

- Mutaffifin,83/1-3. " Ölçüde ve tartıda hile yapanların vay haline!

. الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ

- Onlar insanlardan bir şey ölçüp aldıkları zaman ölçüyü tam yaparlar.

. وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ

- Kendileri onlara bir şey ölçtükleri veya tarttıkları zaman eksik yaparlar."

Doğruluk, Allah'ın Sıfatlarındandır:

. اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

- Nisa, 4/87: *Allah kendisinden başka hiçbir ilah olmayandır. Andolsun sizi kıyamet gününde mutlaka bir araya toplayacaktır. Bunda asla şüphe yoktur. Kimdir sözü Allah'ınkinden daha doğru olan?*

Doğruluk Peygamberlerin Sıfatlarındandır:

• وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا .

- Meryem,19/41: *"Kitapta İbrahim'i de an. Gerçekten o, son derece dürüst bir kimse, bir peygamber idi."*

Hız. Muhammed'in Güvenilirliđi:

- İlk vahyi aldığında Peygamber Efendimiz oldukça endişelenmişti. Hemen eve gelerek Hz. Hatice'ye üstünü iyice örtmesini söyledi. Heyecanı hafifleyince sevgili hayat arkadaşına duyduğu endişeleri anlattı. Hz. Hatice Onu şöyle teselli etti:

• فَوَاللّٰهِ مَا يُخْزِيْكَ اللّٰهُ اَبَدًا، اِنَّكَ لَتَصِلُ الرَّحْمَ، وَتَصْدُقُ الْحَدِيْثَ، وَتَحْمِلُ الْكَلَّ، وَتُكْسِبُ الْمَعْدُوْمَ، وَتَقْرِي الضَّيْفَ، وَتَعِيْنُ عَلٰى نَوَائِبِ الْحَقِّ،

- "Allah'a yemin ederim ki, O seni hiçbir zaman utandırmaz. Çünkü sen akrabanı koruyup gözetirsin. Doğru konuşursun. Aciz olanlara yardım

edersin. Fakirlerin elinden tutarsın. Misafiri ağırlarsın. Haksızlığa uğrayan kimselere arka çıkarsın."⁹

- Rasulullah Efendimiz Mekkelileri Kubeys Tepesi'ne çağırdığında:
- *"Şâyet ben sizlere şu tepenin ardında, şehri istila etmek isteyen bir düşman ordusu gelip karargâh kurmuş desem, bana inanır mısınız?"* diye sordu.
- Onlar: "Sen asla yalan söylemezsin. Senin söyleyeceğin her şeye inanırız." dediler. Bunu söyleyenler arasında Ebu Leheb ve Ebu Cehil bile vardı.

⁹ Müslim, İman 252

Güven Toplumunun Üç Anahtarı:

- 1. İman; güveni ifade eder. Dinin inanç alanına denk düşer.
- 2. İslam; teslimiyet, barış ve kurtuluşu ifade eder. Dinin ibadet alanına denk düşer.
- 3. İhsan; iyilik ve güzelliği ifade eder. Dinin ahlak ve estetik alanına denk düşer. Kişinin emin ve toplumun güven toplumu olmasında ihsan kavramı kilit rol oynar.

İhsanın Dört Boyutu:

- 1.İşin En İyisini Yapmak

• الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ .

- Mülk, 2: *"O ki, hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. O, mutlak galiptir, çok bağışlayıcıdır."*

- **2.Estetik Olarak En Güzeliini Yapmak:**

• فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ .

- Müminun, 14: *"Yapıp-yaratanların en güzeli olan Allah pek yücedir."*

- **3.Ekonomik Olarak En Faydalısını Yapmak:**

• يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

- Nisa, 29: *"Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret olması hali müstesna, mallarınızı, bâtil (haksız ve haram yollar) ile aranızda (alıp vererek) yemeyin. Ve kendinizi öldürmeyin. Şüphesiz Allah, sizi esirgeyecektir."*

- 4.Bilgi Olarak En Doğrusunu Amaç Edinmesidir:

• هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ حَاجِبْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

- Al-i İmran, 66: *"İşte siz böyle kimselersiniz! Hadi hakkında bilgi sahibi olduğunuz konuda tartıştınız; fakat bilgi sahibi olmadığınız konuda niçin tartışıyorsunuz! Oysaki Allah, her şeyi bilir, siz ise bilmezsiniz."*

. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

- İsrâ, 36: “*Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve gönül, bunların hepsi ondan sorumludur.*”